NSA: Interes prawny, czyli kto jest stroną postępowania?

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią
Opublikowano: czwartek, 28, lipiec 2022 09:16
Gabriela Trocka
Odsłony: 2030

NSA wyjaśnił, że o istnieniu interesu prawnego decyduje norma prawa materialnego, z której można wywieść, że w stosunku do danego podmiotu istnieje określone prawo lub obowiązek. Aby więc uznać się za stronę, należy początkowo wykazać podstawę prawną która nakłada ogranicza lub zabiera obowiązek.

Kierownik Wojewódzkiego Urzędu Ochrony zabytków nakazał właścicielce niezwłoczne przeprowadzenie robót budowlanych i prac zabezpieczających przed uszkodzeniem historycznego budynku gospodarczego. Właścicielka wystąpiła z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji. W trakcie toku postępowania kobieta zmarła, a do postępowania przystąpiło jej troje spadkobierców, który podtrzymali wniosek zmarłej. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego postanowieniem odmówił wszczęcia postępowania nieważnościowego argumentując, że spadkobiercy nie są stronami postępowania.

Dziedzice zaskarżyli do WSA postanowienie o odmowie, zarzucając naruszenie art. 28 k.p.a. WSA skargę oddalił, wyjaśnił, że w postępowaniu nieważnościowym organ sprawdza, czy wniosek pochodzi od strony postępowania. Dopiero po stwierdzeniu, że wniosek pochodzi od strony jest możliwe jego merytoryczne rozpatrzenie, a w tym przypadku nie zauważono interesu prawnego osób.

Konsekwencją treści art. 28 k.p.a. jest to, że stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Aby mówić o posiadaniu interesu prawnego należy wykazać istnienie przepisu prawnego, z którego wynika, że w związku z toczącym się postępowaniem na dany podmiot może być nałożony obowiązek lub może być temu podmiotowi przyznane, ograniczone lub odebrane określone prawo. Dla tej oceny nie ma zaś znaczenia zaistniały spór cywilny, który nie dotyczy kwestii ochrony zabytku. W tej sytuacji brak wskazania przez skarżących normy prawa materialnego uprawniał Sąd I instancji do stwierdzenia, że argumentację skarżących należało ocenić w kategoriach interesu faktycznego, a nie - prawnego w rozumieniu art.28 k.p.a.; a interes faktyczny nie daje podstaw do przypisania skarżącym przymiotu strony postępowania o stwierdzenie nieważności ww. decyzji.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 czerwca 2022 r. II OSK 1075/21

Phoca PDF